

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Quæst. I. Quomodo poßit dari caligo, quæ sit divina? & quomodo hoc
pertineat ad Theologiam mysticam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

QVÆSTIO I.

Quomodo possit intelligi caligo, quæ sit divina? & quomodo hoc pertineat ad Theologiam mysticam?

Ratio dubitandi est, quia DEVS lux est, & tenebra in eo non sunt ulla. Joan. Epist. 1. cap. 1. Sed caligo est privatio lucis; ergo si caligo est, nequit esse divina, vel si divina, nequit esse caligo.

Dicendum tamen est, optime appellari divinam illam, quam Dionysius caliginem vocat. Quia ut ipsemet explicat Epistola 1. ad Cajum, hæc caligo non dicitur talis per privationem lucis, sed per excessum & excellentiam omnis cognitionis. Itaque eo ipso quod DEVS lux excedens omnem cognitionem, est nobis inaccessibleis, & quo magis lucens est in se, eo magis in eo caligant oculi nostri; unde illa ignorantia, quæ in nobis oritur, est in nobis caligo, & ipsamet divina lux, quæ est ratio illius potest causaliter dici caligo: sicut sol potest dici caligo oculi nostris, qui in eo caligant, non propter defectum luminis solis, sed propter excessum ejus respectu potentie visive improporionate.

Per quod patet ad rationem dubitandi; respondetur enim distinguendo minorem, caligo formaliter dicta, quæ est ex defectu, & carentia, concedo: caligo, quasi causaliter dicta, seu quæ est per excessum, nego: caligo enim, quæ est talis per defectum, & carentiam lucis, est in se propterea, & quasi formaliter caligo: illa vero, quæ est talis per excessum lucis, solum dicitur caligo, quasi causaliter, ex eo, quod in nobis causas caliginem, seu est ratio eorum non possit videri; nec cognosci a nobis.

Quomodo autem ista caligo pertineat ad Theologiam mysticam, te igitur supra agendo de tribus gradibus hujus contemplationis. Habet autem se caligo ad illam, sicut modus contemplationis essentialiter ipsam constituens, & distinctus ab aliis contemplationibus. Nam ingredi, seu intrare caliginem (sumpto exemplo à materialibus) est paulatim abire ad obscuritatem, & à minori ad maiorem obscuritatem progredi: hoc autem fit ab intellectu, dum incipit contemplationem mysticæ Theologiæ, qui proinde est primus gradus hujus contemplationis. Cum autem jam ingressus caliginem, eam quasi inhabitat, & frequenter assistit DEO in obscurissima contemplatione, dicitur secundus gradus. Ex quo & experientia voluntatis unitæ in unione fructiva resultat tertius, ut ibi retigimus. Quomodo vero isti tres gradus mysticæ Theologiæ exerceantur juxta doctrinam D. Dionysii, ex ipsamet doctrina & questionibus ad illam exenandis patebit.

QVÆSTIO II.

In quo sensu dicatur Trinitas præstantior essentia, divinitate, & bonitate: seu supernaturalis, & supraquam divina, & bonæ

Ratio dubitandi est; quia Trinitas est ipsamet essentia, divinitas, & bonitas divina, & non potest illam excedere. Deinde si nomen supernaturalis, à Ies. Oper. Tom. II.

turalis sumatur respectu naturæ creatæ, frivolum esse appellare DEUM, vel Trinitatem supernaturalem, cum hoc si. nouissimum, nec datur alia Trinitas naturalis, si ut in eo esset hominem appellare naturalem: si autem dicatur supernaturalis respectu naturæ divinæ, est eadem difficultas, quam diximus de divinitate, & essentia divina; & eadem difficultas permanet in lectione, in qua loco præstantioris divinitate, & bonitate, dicitur supraquam divina, & supraquam bona.

Nec consistit omnino difficultas per id, quod additur in paraphrasi, scilicet, prout à nobis concipiuntur, vel prout in creaturis resplendent, quia Trinitas cognoscitur à nobis per fidem, & similiter ejus essentia & bonitas, & quod per fidem cognoscitur, non potest esse aliter ac est in se. Quod autem in creatoris resplendet, & invenitur, non debet dici divinitas; ergo prædictæ loquutiones non sunt admittendæ.

Pro solutione notandum est primo, cum communiori sententia, naturale & supernaturale dici à natura, non prout natura significat omnem essentiam, alias DEUS, qui est substantia supernaturalis, esset propria suam essentiam: nec prout natura significat solum principium intrinsecum motus physici, alias Angelus, qui est superior ad elementale physicum, esset substantia supernaturalis: solum ergo sumitur, prout natura significat substantiam, quæ potest agere & pati, seu esse principium alicujus mutationis intrinsecæ: quomodo omnis, & sola substantia creata, vel creabilis, sive sit materialis, sive spiritualis, dicitur naturalis, & sola substantia divina dicitur supernaturalis, quia sola substantia divina est supra omnem substantiam creatam vel creabilem. Ratio est, quia supernaturalis aliter dicitur de accidentibus, aliter de substantiis: accidentia enim cum ordinem ad subjectum, dicantur supernaturalia per ordinem ad ipsum, nimirum quatenus sunt talis naturæ & conditionis, quæ nulli subiecto, seu substantiæ creatæ, vel creabili debeantur. Substantia vero cum non dicatur ordinem ad subiectum, solum potest dici supernaturalis per hoc, quod sit supra substantiam naturalem; qualis est omnis creata, vel creabilis.

Notandum est secundo, perfectiones, quas cognoscimus de DEO in hac vita, sive sit per lumen naturale, sive per lumen fidei, semper esse per speciem creaturæ, ac proinde ad modum creaturæ perfectionum, & limitato modo, quo modo creature non possunt DEO competere, ut est in scripto, ut nobis co-
sape docet D. Dionysius, & maxime cap. 4. & 5. gnoscamus libri.

Notandum est tertio, Divinitatem licet formaliter & essentialiter dicatur de solo DEO, participialiter etiam dici de dono gratiæ, ut explicat qualiter idem sanctus Dionysius in Epistola 2. ad Cajum monachum de Deo, etiam in quo sensu justè dicuntur Dui, Psal. 81. v. 6. & qualiter de

Dicendum est, Trinitatem in præsentia appellari à Dionysio supernaturalem, non solum respectu naturæ creatæ, sed etiam respectu naturæ divinæ, am prout à nobis concipitur, quam prout nobis communicatur; & idem dicendum est de epitheto supraquam bona, & supraquam divina. Seu (quod idem est) ut legit Perionius: Præstantior essentia, divinitate & bonitate, scilicet, prout à nobis concipiuntur, & prout nobis communicantur.

Probat, quia eadem est ratio de natura divinitatis.

Re 3

na,